

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง การนับและการเทียบศักราช

ครูผู้สอน ครูสุกานา นกเทียน
ครูนจรัล ทรัพย์เจริญ

หน่วยการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น

การนับและการเทียบคักราช

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการนับและการเทียบศักราชได้
๒. การเทียบศักราชได้ถูกต้อง
๓. เห็นความสำคัญของการนับและการเทียบศักราช

January 2021

辛丑流年事款大利南北不利東方

二〇二一年
ปีฉลู

1

一月 มกราคม 2564

ทิศลัดคนา ได้-เหนือ ทิศกาลกิณี ตะวันออก

อาทิตย 星期日 SUN	จันทร์ 星期一 MON	อังคาร 星期二 TUE	พุธ 星期三 WED	พฤหัสบดี 星期四 THU	ศุกร์ 星期五 FRI	เสาร์ 星期六 SAT
<p>ปีที่สมพงศ์กับ</p> <p>ชาวด สมพงศ์กับ ฉลู</p> <p>ชาว สมพงศ์กับ หนู</p> <p>เกาะ สมพงศ์กับ จอ</p> <p>มะม่วง สมพงศ์กับ ระกา</p> <p>มะลิ สมพงศ์กับ วอก</p> <p>หมาก สมพงศ์กับ มะยม</p>	<p>ฤกษ์ยามมงคล</p> <p>งานแต่งงาน(宜嫁娶吉曰):</p> <p>วันที่ 1, 5, 6, 8, 14, 17, 27, 28, 30</p> <p>งานมงคล(宜訂婚(納采)吉曰):</p> <p>วันที่ 1, 4, 6, 8, 17, 28, 27</p>	<p>ฤกษ์ยามมงคล</p> <p>เปิดกิจการ(開張(廿)黃道吉曰):</p> <p>วันที่ 2, 8, 14, 20</p> <p>ซื้อบ้านใหม่(宜新居落成(入宅)吉曰):</p> <p>วันที่ 6, 26</p> 			<p>วันขึ้นปีใหม่</p> <p>18</p> <p>11 月小</p> <p>แรม 3 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>2</p> <p>19</p> <p>แรม 4 ค่ำ เดือน 2</p>
<p>3</p> <p>20</p> <p>แรม 5 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>4</p> <p>21</p> <p>แรม 6 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>5</p> <p>22</p> <p>แรม 7 ค่ำ เดือน 2</p>	 <p>6</p> <p>23</p> <p>แรม 8 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>7</p> <p>24</p> <p>แรม 9 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>8</p> <p>25</p> <p>แรม 10 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>วันเด็กแห่งชาติ วันครอบครัว</p> <p>26</p> <p>แรม 11 ค่ำ เดือน 2</p>
<p>10</p> <p>27</p> <p>แรม 12 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>11</p> <p>28</p> <p>แรม 13 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>12</p> <p>29</p> <p>แรม 14 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>12 月大</p> <p>13</p> <p>初 1</p> <p>แรม 15 ค่ำ เดือน 2</p>	<p>14</p> <p>初 2</p> <p>ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>15</p> <p>初 3</p> <p>ขึ้น 2 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>วันครู</p> <p>16</p> <p>初 4</p> <p>ขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3</p>
<p>17</p> <p>初 5</p> <p>ขึ้น 4 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>18</p> <p>初 6</p> <p>ขึ้น 5 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>19</p> <p>初 7</p> <p>ขึ้น 6 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>20</p> <p>初 8</p> <p>ขึ้น 7 ค่ำ เดือน 3</p>	 <p>21</p> <p>初 9</p> <p>ขึ้น 8 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>22</p> <p>初 10</p> <p>ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>23</p> <p>11</p> <p>ขึ้น 10 ค่ำ เดือน 3</p>
<p>24⁺</p> <p>11 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>25</p> <p>13</p> <p>ขึ้น 12 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>26</p> <p>14</p> <p>ขึ้น 13 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>27</p> <p>15</p> <p>ขึ้น 14 ค่ำ เดือน 3</p>	 <p>28</p> <p>16</p> <p>ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>29</p> <p>17</p> <p>แรม 1 ค่ำ เดือน 3</p>	<p>30</p> <p>18</p> <p>แรม 2 ค่ำ เดือน 3</p>
<p>31</p> <p>19</p> <p>แรม 3 ค่ำ เดือน 3</p>						

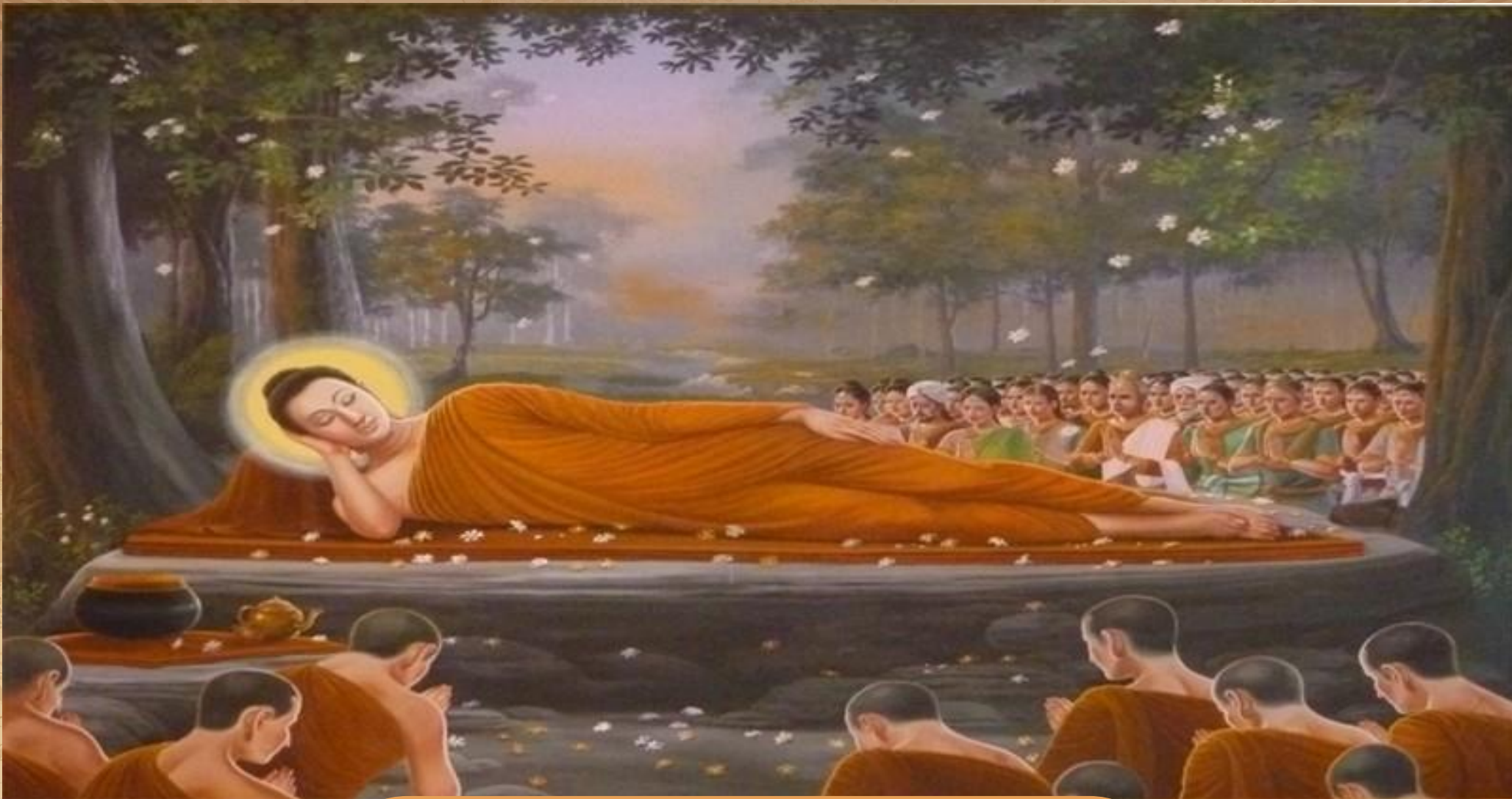

January 2021		二〇二一年 1		一月 มกราคม 2564		
辛丑流年事款大利南北不利東方		ปีฉลู		ทิศถัสนา ใต้-เหนือ ทิศภาคทิศ ตะวันออก		
อาทิตย์ 星期日 SUN	จันทร์ 星期一 MON	อังคาร 星期二 TUE	พุธ 星期三 WED	พฤหัสบดี 星期四 THU	ศุกร์ 星期五 FRI	เสาร์ 星期六 SAT
อธิปไตยสงครินทร์ งาม สดุดีชัย ๑๑ งาม สดุดีชัย ๑๒ งาม สดุดีชัย ๑๓ งาม สดุดีชัย ๑๔ งาม สดุดีชัย ๑๕ งาม สดุดีชัย ๑๖	ฤกษ์งามยามดี งาม สดุดีชัย ๑๗ งาม สดุดีชัย ๑๘ งาม สดุดีชัย ๑๙ งาม สดุดีชัย ๒๐ งาม สดุดีชัย ๒๑ งาม สดุดีชัย ๒๒	ฤกษ์งามยามดี งาม สดุดีชัย ๒๓ งาม สดุดีชัย ๒๔ งาม สดุดีชัย ๒๕ งาม สดุดีชัย ๒๖ งาม สดุดีชัย ๒๗ งาม สดุดีชัย ๒๘		ฤกษ์งามยามดี งาม สดุดีชัย ๒๙ งาม สดุดีชัย ๓๐ งาม สดุดีชัย ๓๑	ฤกษ์งามยามดี งาม สดุดีชัย ๓๒ งาม สดุดีชัย ๓๓ งาม สดุดีชัย ๓๔ งาม สดุดีชัย ๓๕ งาม สดุดีชัย ๓๖ งาม สดุดีชัย ๓๗ งาม สดุดีชัย ๓๘ งาม สดุดีชัย ๓๙ งาม สดุดีชัย ๔๐ งาม สดุดีชัย ๔๑ งาม สดุดีชัย ๔๒ งาม สดุดีชัย ๔๓ งาม สดุดีชัย ๔๔ งาม สดุดีชัย ๔๕ งาม สดุดีชัย ๔๖ งาม สดุดีชัย ๔๗ งาม สดุดีชัย ๔๘ งาม สดุดีชัย ๔๙ งาม สดุดีชัย ๕๐	ฤกษ์งามยามดี งาม สดุดีชัย ๕๑ งาม สดุดีชัย ๕๒ งาม สดุดีชัย ๕๓ งาม สดุดีชัย ๕๔ งาม สดุดีชัย ๕๕ งาม สดุดีชัย ๕๖ งาม สดุดีชัย ๕๗ งาม สดุดีชัย ๕๘ งาม สดุดีชัย ๕๙ งาม สดุดีชัย ๖๐
3 二十	4 廿一	5 廿二	6 廿三	7 廿四	8 廿五	9 廿六
10 廿七	11 廿八	12 廿九	13 初一	14 初二	15 初三	16 初四
17 初五	18 初六	19 初七	20 初八	21 初九	22 初十	23 十一
24 十二	25 十三	26 十四	27 十五	28 十六	29 十七	30 十八
31 十九						

ในปฏิทิน บอกข้อมูลอะไรบ้าง

คำถามชวนคิด

การดับขันธุ์ปรินิพพานของพระพุทธเจ้า

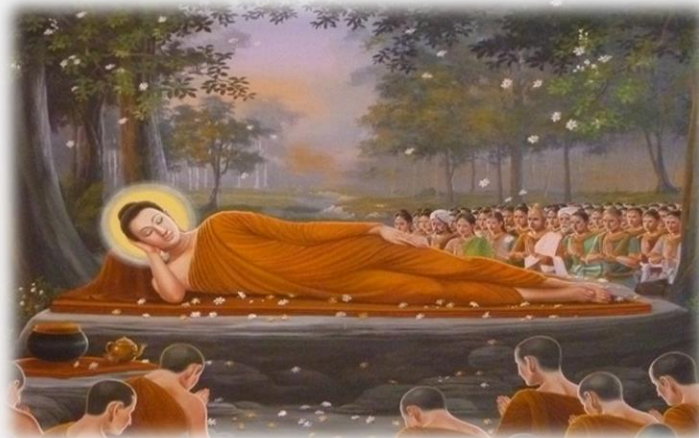
การประสูติของพระเยซู

คำถามชวนคิด

การเริ่มนับปีศักราช

ของ พ.ศ., ค.ศ.

มีความแตกต่างกันอย่างไร

เวลาและศักราช

การแบ่งช่วงเวลาของมนุษย์มีหลายแบบขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การนำไปใช้ประโยชน์ เช่น การแบ่งช่วงเวลาเป็น วัน เดือน ปี วินาที ชั่วโมง พุทธศักราช (พ.ศ.) คริสต์ศักราช (ค.ศ.)

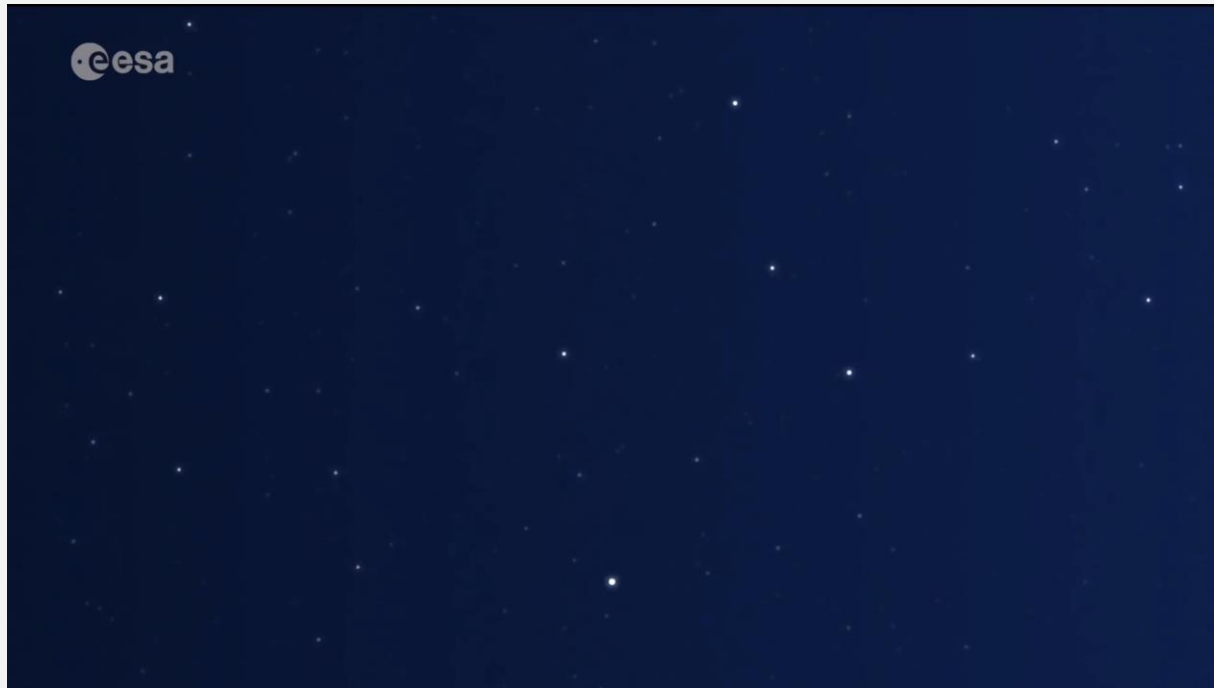

วัน หมายถึง ระยะเวลา ที่โลก
หมุนรอบตัวเอง ๑ รอบ ทำให้เกิดกลางวัน
๑๒ ชั่วโมง และกลางคืน ๑๒ ชั่วโมง
(๑ วัน มี ๒๔ ชั่วโมง)

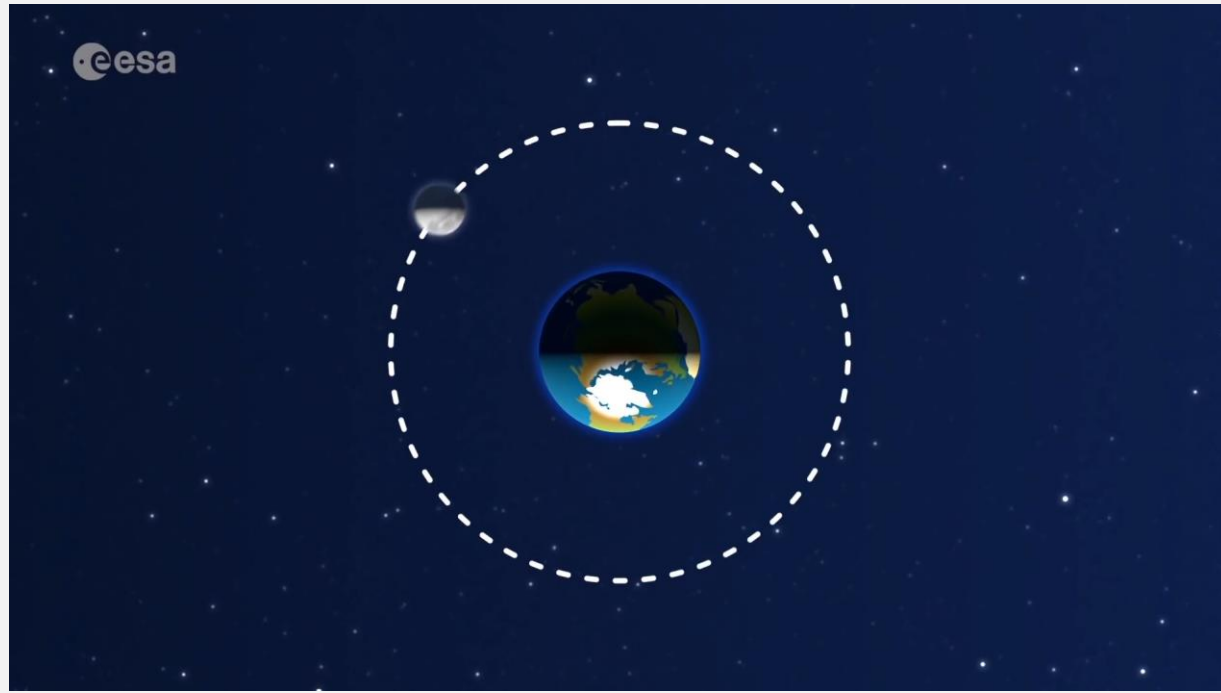

เดือน หมายถึง ระยะเวลาที่พระจันทร์หมุนรอบโลก ๑ รอบ
เป็นเวลาประมาณ ๒๙ วัน

ปี หมายถึง ระยะเวลาที่โลกหมุนรอบดวงอาทิตย์ ๑ รอบ เป็นเวลา ๓๖๕ วัน

การนับเวลา เป็นวัน เดือน ปี

มีทั้งแบบจันทรคติและแบบสุริยคติ

การนับเวลาทางจันทรคติ เป็นการนับเวลาโดยยึด
การโคจรของดวงจันทร์หมุนรอบ ๑ รอบ
เรียกวันทางจันทรคติว่า ข้างขึ้นข้างแรม

การนับเวลาทางสุริยคติ เป็นการนับเวลาแบบสากล
ที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน โดยการนับวันเวลาทางสุริยคติ
จะยึดการโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์

การนับศักราช

การศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ พบว่า
มีการระบุเวลาเมื่อกล่าวถึงเหตุการณ์นั้นระบุเป็น
ศักราชจุดเริ่มต้นของศักราชที่ ๑ จะเริ่มนับ
ตั้งแต่เกิดเหตุการณ์สำคัญอย่างใดอย่างหนึ่ง
โดยการศึกษาประวัติศาสตร์ในยุคสมัยต่าง ๆ

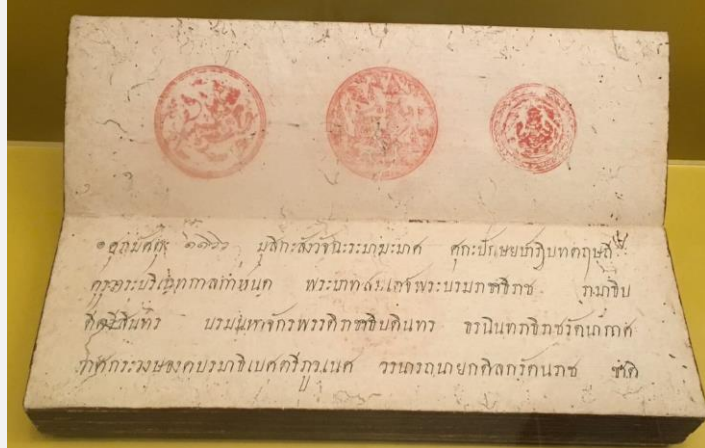
- พุทธศักราช (พ.ศ.)
- คริสต์ศักราช (ค.ศ.)
- ฮิจเราะห์ศักราช(ฮ.ศ.)
- จุลศักราช(จ.ศ.)
- รัตนโกสินทร์ศก(ร.ศ.)
- มหาศักราช(ม.ศ.)

การเทียบศักราช

การนับศักราชที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความไม่ชัดเจน

ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยและสากล
ดังนั้นการเทียบศักราชให้เป็นแบบเดียวกัน
จะช่วยให้สามารถศึกษาเรื่องราว
ประวัติศาสตร์ได้เข้าใจมากขึ้น

หลักเกณฑ์การเทียบศักราช

โดยคำนวณหาเกณฑ์บวกลบเฉพาะพุทธศักราช (พ.ศ.)

พุทธศักราช มากกว่า คริสต์ศักราช ๕๔๓ ปี

พุทธศักราช มากกว่า มหาศักราช ๖๒๑ ปี

พุทธศักราช มากกว่า จุลศักราช ๑๑๘๑ ปี

พุทธศักราช มากกว่า รัตนโกสินทร์ศก ๒๓๒๔ ปี

พุทธศักราช มากกว่า ฮิจเราะห์ศักราช ๑๑๒๒ ปี

การเทียบศักราชในระบบต่าง ๆ
สามารถนำมาเปรียบเทียบให้เป็นศักราชแบบเดียวกัน

ม.ศ. + ๖๒๑ = พ.ศ. พ.ศ. - ๖๒๑ = ม.ศ.

จ.ศ. + ๑๑๘๑ = พ.ศ. พ.ศ. - ๑๑๘๑ = จ.ศ.

ร.ศ. + ๒๓๒๔ = พ.ศ. พ.ศ. - ๒๓๒๔ = ร.ศ.

ค.ศ. + ๕๔๓ = พ.ศ. พ.ศ. - ๕๔๓ = ค.ศ.

ฮ.ศ. + ๑๑๒๒ = พ.ศ. พ.ศ. - ๑๑๒๒ = ฮ.ศ.

จากพุทธศักราชเปลี่ยนเป็นคริสต์ศักราชให้นำ พ.ศ. ลบ ๕๔๓
ตัวอย่าง เช่น พ.ศ. ๒๕๔๙ เปลี่ยนเป็น ค.ศ. โดยนำ ๕๔๓
มาลบออก (๒๕๔๙ - ๕๔๓) ปี ค.ศ. ที่ได้คือ ๒๐๐๖

พ.ศ.๒๕๖๔ - ๕๔๓ = ค.ศ.

ปี ค.ศ. ๒๐๒๑

จากคริสต์ศักราชเปลี่ยนเป็นพุทธศักราช ให้นำ ค.ศ. บวก ๕๔๓
ตัวอย่าง เช่น ค.ศ. ๒๐๐๔ เปลี่ยนเป็น พ.ศ. โดยนำ ๕๔๓
มาบวก (๒๐๐๔ + ๕๔๓) ปี พ.ศ. ที่ได้คือ ๒๕๔๗

ค.ศ.๒๐๒๑ + ๕๔๓ = พ.ศ.

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

จากพุทธศักราชเปลี่ยนเป็นจุลศักราช ให้นำ พ.ศ. ลบด้วย ๑๑๘๑
ตัวอย่าง เช่น พ.ศ. ๒๕๖๓ เปลี่ยนเป็น จ.ศ. โดยนำ ๑๑๘๑ มาลบ
(๒๕๖๓ - ๑๑๘๑) ปี จ.ศ. ที่ได้คือ ๑๓๘๒

พ.ศ.๒๕๖๔ - ๑๑๘๑ = จ.ศ.

ปี จ.ศ. ๑๓๘๓

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ครูให้นักเรียนจับคู่นับ

และเทียบศักราชตามโจทย์

ที่ครูกำหนดให้ ในใบงาน

เรื่อง การนับและการเทียบศักราช

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนจับคู่ฝึกนับและเทียบบัตรราชตามโจทย์ที่ครูกำหนดให้
๒. นักเรียนแต่ละคู่ทำใบงานเรื่อง การนับและการเทียบบัตรราช

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนจับคู่
๒. ครูแจกใบงาน ให้นักเรียนทำใบงาน
๓. ครูเดินดูความเรียบร้อยและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงาน

เรื่อง การนับและการเทียบศักราช

กิจกรรมที่ ๑

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้ด้านบนไป
เติมลงในช่องว่างท้ายข้อความด้านล่าง

อิจเราะห์ศักราช	จุลศักราช
มหาศักราช	รัตนโกสินทร์ศก
คริสต์ศักราช	พุทธศักราช

๑. ศักราชที่ตั้งขึ้นโดยพระเจ้ากนิษกะแห่งอินเดีย
๒. นิยมใช้ในหลักฐานประเภทศิลาจารึกและพงศาวดาร
สมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตอนต้น
๓. เริ่มนับศักราชตั้งแต่ปีที่พระเยซูประสูติ
๔. เริ่มนับศักราชตั้งแต่ปีที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า
จุฬาโลกมหาราช ทรงสถาปนากรุงเทพมหานคร
เป็นราชธานี
๕. ศักราชที่ตั้งขึ้นในสมัยของกษัตริย์พม่า
ทรงมีพระนามว่า บุปผะอรหันต์
๖. ศักราชที่ใช้กันมากในประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม
๗. เริ่มนับศักราชตั้งแต่ปีที่ท่านนบีมุฮัมมัดได้อพยพจาก
เมืองเมกกะไปยังเมืองเมดินะ
๘. ศักราชที่นิยมใช้ในหนังสือประวัติศาสตร์
ของชาติตะวันตก
๙. ศักราชที่นิยมใช้กันอย่างเป็นทางการในรัชสมัย
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา
จนถึงปัจจุบัน

ใบงาน

เรื่อง การนับและการเทียบศักราช

กิจกรรมที่ ๒

คำสั่ง ให้นักเรียนระบุหลักเกณฑ์การเทียบศักราชให้ถูกต้อง

- ม.ศ.๑๓๒๐ = พ.ศ. ม.ศ.๑๓๒๐+๖๒๑=พ.ศ.๑๙๔๑
- ฮ.ศ.๔๗๗ = พ.ศ.
- ม.ศ.๑๓๔๕ = พ.ศ.
- จ.ศ.๑๒๕๓ = พ.ศ.
- ค.ศ.๑๕๒๐ = พ.ศ.
- ร.ศ.๑๒๐ = พ.ศ.
- พ.ศ.๒๓๑๐ = ม.ศ.
- พ.ศ.๑๘๐๐ = จ.ศ.
- พ.ศ.๒๕๓๐ = ฮ.ศ.
- พ.ศ.๒๔๔๓ = ร.ศ.

สรุปบทเรียน

การศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

พบว่ามีการระบุเวลาเมื่อกล่าวถึงเหตุการณ์นั้น ๆ
โดยระบุเป็นปีศักราช จุดเริ่มต้นของศักราชที่ ๑
จะเริ่มนับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์สำคัญอย่างใด
อย่างหนึ่ง

บทเรียนครั้งต่อไป

ทศวรรษ ศตวรรษ
และสหัสวรรษ

สิ่งที่ต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้

เรื่อง การใช้ทศวรรษ ศตวรรษและสหัสวรรษ

ใบงาน

เรื่อง ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ